

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.06.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Вестник Стандарт

✓ Бизнесът уплашен за европарите

Тежко безвремие застрашава фирмите, каза Васил Велев

"Какво ще стане с европарите, които страната ни трябва да усвои. Предстои приемането на един много важен за всички страни в Европа документ - споразумението за новия програмен период в Европа". Тези притеснения изрази днес представителите на големия бизнес у нас. Според тях страната ни отново ще бъде изправена пред безвремие, което обаче може да доведе до тежки резултати при усвояването на пари от Европа.

"Няма пречки президентът да назначи сегашния кабинет на Пламен Орешарски за служебен. Това ще намали безвремие, в което страната ще изпадне в очакване на предстоящи избори в късната есен". Предложението направи днес председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Според него за икономиката и за страната е добре по този начин да се избегне формирането на служебно правителство, което "докато се огледа и разбере какво да прави, ще дойде ново правителство - третото поред за една година".

Работодателските организации са притеснени какво ще се случи с изработването на бюджета за следващата година. Той трябва да е готов до края на декември и е много трудно да го направи новият кабинет, излъчен след изборите, който ще го изпълнява. А междувременно ще има и служебно правителство.

"По принцип при смяна на кабинетите винаги има около 2-3 месеца, в които държавата не работи и това не е добре за икономиката и за гражданите", коментира Велев. От АИКБ се питат какво ще се случи, ако догодина на изборите за местна власт се получи конфигурация, различна от тази, която ще покажат парламентарните избори наесен. "Трябва ли веднага пак да правим нови избори", попита Велев. И продължи: "Вярно е, че с толкова чести избори парламентът ще съответва най-добре с настроеността на обществото, само че никаква работа няма да може да свърши".

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Брюксел даде 120 млн. евро за скоростен път на София

Европейската комисия е одобрила проекта за изграждането на северната скоростна тангента на София, който ще се финансира с над 120 млн. евро по програма "Регионално развитие", съобщиха от регионалното министерство.

Трасето с 6 ленти и дължина 16 км ще свързва крайните северозападни и югоизточни квартали на София, както и магистрала "Люлин" с "Хемус" и "Тракия". То ще подобри достъпа на най-отдалечените райони до центъра. С този проект ще се разпредели равномерно трафикът между новото скоростно шосе и Софийския околоръстен път, а екологичният ефект ще е намаляване на шума, вибрациите и вредните емисии.

Проектът ще се ръководи от пътната агенция, има и избран изпълнител - консорциум от фирми.

Остава проблемът с ниските оценки на имотите, чиито собственици трябва да бъдат обезщетени, за да мине през тях новата градска магистрала. Оценката на земите била между 33 ст. и 170 лв. на декар.

В отговор на протеста им пътната агенция и регионалното министерство заявиха, че оценките са по методика, определена от предишното правителство. И допълниха, че хората могат да обжалват оценките.

✓ Финансовото министерство: България покрива всички числови критерии на еврозоната

България покрива четирите числови критерия за членство в еврозоната. Това се посочва в Конвергентните доклади на Европейската централна банка (ЕЦБ) и Европейската комисия (ЕК), публикувани на 4 юни 2014 година, съобщиха от Министерство на финансите.

Това са вторите два подобни доклада на ЕК и ЕЦБ след тези през 2012 г., които потвърждават, че България покрива всички числови критерии на еврозоната. България заедно с Литва, Чехия и Швеция е една от страните извън еврозоната, които изпълняват всички числови критерии за членство.

Според експертите на двете финансови институции страната ни успешно изпълнява критерия за ценова стабилност с годишна инфлация до май т. г. от -0,8% при референтна стойност от 1,7 процента. Бюджетният ни дефицит за 2013 г. е в

размер на 1,5% от БВП и под референтната стойност от 3%. Дългосрочният лихвен процент на България за периода май 2013 г. – април 2014 г. е средно 3,5% - под референтната стойност от 6,2% според критерия за конвергенция на дългосрочните лихвени проценти. Съотношението брутен държавен дълг/БВП е 18,9%, значително под референтната стойност от 60%. Полша, Румъния, Унгария и Хърватия не покриват по един или два критерия. С настоящите доклади Литва се допуска в еврозоната от 1 януари 2015 г., а Швеция още при създаването на еврото не идентифицира приемането на общата валута като цел.

През 2010 г. докладите посочват, че по три от числовите критерии България е над референтните стойности, като изключение прави единствено съотношението държавен дълг към БВП. Конвергентните доклади от 2008 г. констатира, че три от икономическите показатели на България покриват Маастрихтските критерии – бюджетен дефицит, държавен дълг към БВП и дългосрочен лихвен процент. Условието за покриване на критерия за валутния курс е участие във валутния механизъм ERM II и поради тази причина България не го изпълнява.

Държава	Инфлация (реф. стойност 1.7%)	Дългосрочен лихвен процент (реф. стойност 6.2%)	Бюджетен дефицит (реф. ст-ст 3%)	Държавен дълг (реф. ст-ст 60%)	Общо изпълнени критерии
България	-0,8	3,5	1,5	18,9	4/4
Литва	0,6	3,6	2,1	39,4	4/4
Полша	0,6	4,2	4,3	57	3/4
Румъния	2,1	5,3	2,3	38,4	3/4
Унгария	1	5,8	2,2	79,2	3/4
Хърватия	1,1	4,8	4,9	67,1	2/4
Чехия	0,9	2,2	1,5	46	4/4
Швеция	0,3	2,2	1,1	40,6	4/4

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ **Експерти: Частните пенсионни фондове стават все по-важни**

Очаква се скоро да има обща европейска надзорна рамка за сектора

Пенсионните системи в Европа вървят към обща регулация и съвсем скоро ще има единна надзорна рамка. Това прогнозира Димитър Желев, изпълнителен директор на "Алианц България холдинг", по време на семинар "Пенсионни фондове", организиран от холдинга и от Уникредит Булбанк. Желев изтъкна, че е крайно време хората да се научат, че институциите не трябва да правят всичко, а е нужно да се разчита на специалисти. "Ясно е, че на европейско ниво отговорността за осигуряване все повече ще е на ръцете на всеки от нас", добави Желев. Причината е, че системите в Европа трудно ще издържат тежестта на застаряващото население, обясни Желев.

Няколко проблема, никакво действие

В България има и няколко специфични проблема, които трябва да бъдат решени възможно най-скоро, стана ясно от думите на София Христова, изпълнителен директор на пенсионно дружество "Алианц България". "Трябва час по-скоро да се реши въпросът с ранното пенсиониране на хората, работещи при тежки условия", посочи Христова. След като преди повече от три години правителството на ГЕРБ реши да национализира част от парите в професионалните фондове, дългосрочно решение на проблема с малкото натрупани вноски така и не беше намерено. Професионалните фондове са за работещите при тежки условия на труд – миньори например, и от тях трябва се изплащат ранните им пенсии. Проблем обаче е, че преди 2000 г. те са имали вноски в държавната система, но там няма лични партии, а внесените пари отдавна са отишли за покриване на тогавашни пенсии. Така, дори и при пълни осигуровки в частен фонд, той няма как да плаща за натрупани осигуровки отпреди 2000 г. Отделно много работодатели не са плащали осигуровки на служителите си и така те често се оказват с малко натрупани суми.

Според София Христова нужда от нормативни промени има и в още две области на осигуряването – въвеждането на различни портфейли за инвестиране на парите за пенсия и детайлно разписване на фазата на изплащане на масовите пенсии от универсални фондове. За такива промени от години настояват представители на пенсионния сектор, но досега сериозна стъпка към тях не е направена.

Правото да избираш

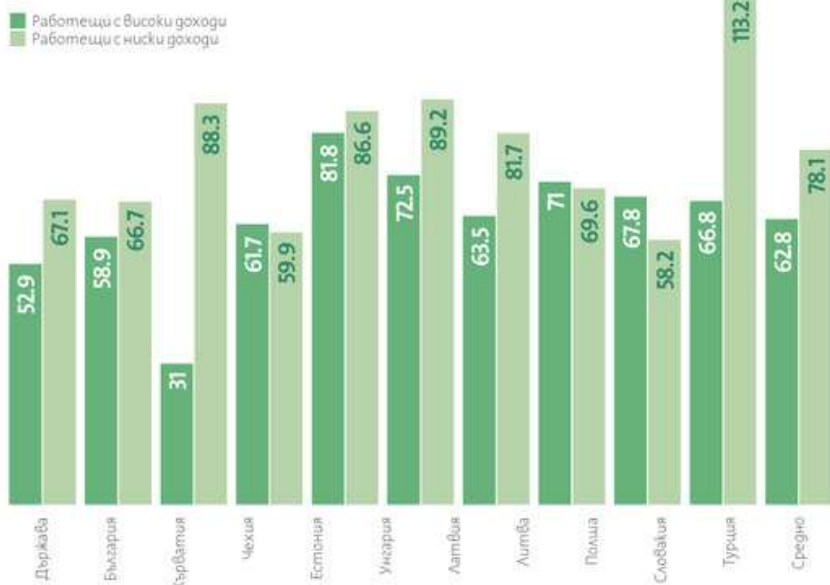
Специално за различните портфейли – т.нар. мултифондове, се говори от години. При тях всеки осигурен ще може да избира колко рисково да се инвестират парите за пенсия и това би могло сериозно да ограничи загубите при спад на финансовите пазари, ако хората предпочетат консервативна стратегия.

София Христова припомни, че от 2017 г. Кодексът за социално осигуряване предвижда вноската за втора пенсия (универсален фонд) да се увеличи на 7% при сегашни 5%. " Факт е, че вноската е твърде ниска. Но самият факт, че в една тежка ситуация в социалното осигуряване се мисли в тази посока, е положително", коментира Христова. Тя обясни, че дори и при 5% вноска е напълно възможно за период на осигуряване от 20 години да се постигне 20% заместване на дохода при пенсиониране. Това означава, че човек би получавал 20% от пенсията си само от универсален фонд, разбира се, ако се осигурява в пълния ѝ размер.

От ръководствата на Уникредит Булбанк и "Алианц България" обявиха, че ще продължат с кампанията си за повишаване на информираността и финансовата култура. Част от тази кампания е и онлайн съветникът Golden Ages, който анализира финансовото състояние на всеки клиент и му предлага възможности как да планира бъдещата си пенсия. От пускането му досега Уникредит Булбанк отчита висок интерес към него – използването му е напълно безплатно, а платформата е достъпна през Yourfinancialadvisor.bg на банката. Изчисленията не са обвързани с използване на финансови продукти, но ако клиентите искат, Уникредит Булбанк предлага в клоновете си пенсионните фондове на "Алианц България".

КАКВА ЧАСТ ОТ ЗАПЛАТАТА СЕ ЗАМЕСТВА ОТ ПЕНСИЯТА

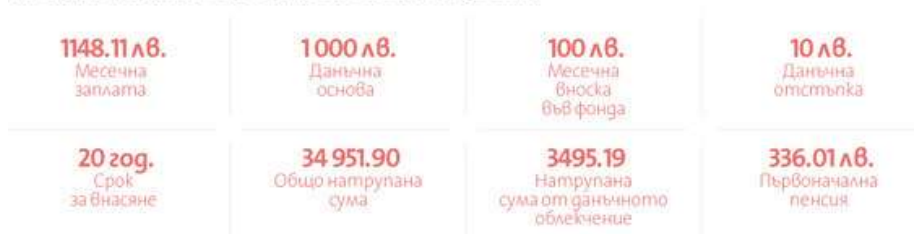
2012 Г., В %

Данните са за първа пенсия от държавното осигуряване и втора от частен фонд. Доброволно пенсионно осигуряване не се включва

ИЗТОЧНИК: AXIA ECONOMICS APEX MODEL

ПРИМЕРНА ПЕНСИЯ ОТ ДОБРОВОЛЕН ФОНД

Заб. Постигнатите резултати са примерни. Доходността на пенсионните фондове не е гарантирана.

ИЗТОЧНИК: ИЗЧИСЛЕНИЯ НА "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"

ПЕНСИОННОТО ОСИГУРЯВАНЕ В БЪЛГАРИЯ

Заб. Изчисления при 78.1 млрд. лв. БВП за 2013 г.; 4.832 млн. души трудоспособно население 15-64 год.

ИЗТОЧНИК: КВН, НСИ

✓ Еврокомисията одобри създаването на глобално сдружение за морска търговия

Търговското партньорство РЗ ще обхваща 40% от презокеанските товарни превози

Антитръстовите регулатори на Европейския съюз са одобрили създаването на търговски съюз между някои от най-големите морски превозвачи, който ще контролира около 40% от световните морски превози, съобщава Reuters. Плановите за това сдружение, наречено РЗ, бяха обявени през март. Водещ партньор в него ще е най-голямата компания за контейнерни превози в света – датската Moller-Maersk, а другите участници са базираната в Швейцария Mediterranean Shipping Company и френската CMA CGM.

Обединение на ресурсите

Компаниите са се договорили да обединят флот от около 250 кораба, които ще оперират по три търговски маршрута – Азия - Европа, транстихоокеанския и трансатлантическия. Целта на споразумението е да се намалят разходите. Maersk е конгломерат с над 1000 дъщерни дружества, включително и представителство в България, което извършва редовни превози до пристанищата във Варна и Бургас.

Регулаторите в САЩ дадоха разрешение за сформиранието на РЗ още през март. Според източници на Wall Street Journal китайските власти също ще дадат зелена светлина на сдружението през този месец. Това ще е последната голяма регулаторна пречка пред задействането на РЗ.

Тази сделка последва подобен ход на японския превозвач Nippon Yusen Kaisha, който в края на 2011 г. създаде обединението G6, чиято цел е да оползотворява излишния капацитет на компании от Далечния изток и Европа. Освен Nippon, която е най-големият японски превозвач, сдружението включва Harag-Lloyd, APL, Hyundai Merchant Marine, Mitsui O.S.K. Lines, и Orient Overseas Container Line. Партньорите разполагат с 90 кораба с различни функции, опериращи в над 40 пристанища в Азия, Европа и Средиземноморието.

През тази седмица Европейската комисия (ЕК) заяви, че не планира да предприема действия срещу двете обединения. "На този етап комисията не възнамерява да започва процедури по отношение на РЗ или G6. Регулаторът ще следи развитието на пазарите и ще остане готова за действие по отношение на всякакви рискове за конкуренцията, които могат да възникнат от прилагането на тези търговски споразумения. ЕК ще обмисли интервенция при възникване на такава нужда", заявява говорителят на комисията по въпросите на конкуренцията Антоин Коломбани.

Регулаторни проверки

За компаниите, участващи в РЗ и G6, както и за някои други техни конкуренти, това не е краят на проблемите с европейските регулатори. През миналия ноември ЕК обяви, че разследва големите играчи в сектора за договаряне на цените за превоз след 2009 г. чрез официалните съобщения на интернет страниците им. Процедурата се следи внимателно от компаниите и в други сектори като търговските вериги и производството на химикали, които се страхуват, че също могат да бъдат обвинени в картел заради публичното обявяване на бъдещи цени и стратегии.

Според информация на Reuters някои от обвинените компании като Moeller-Maersk и Mediterranean Shipping Company водят преговори за прекратяване на разследването, без да се стига до санкции. Според източниците на агенцията сред компаниите, търсещи споразумение, са и CMA CGM, тайванската Evergreen Marine и южнокорейската Hyundai Merchant Marine. Nippon Yusen Kaisha, Hanjin Shipping, Hyundai Merchant Marine и Harag Lloyd също са сред фирмите, които са потвърдили, че са обект на проверката.

investor.bg

✓ Трети пореден месец със спад на обемите в търговията на дребно у нас през април

От началото на годината обемите в търговията на дребно в ЕС се увеличават, показва статистиката на Евростат

За трети пореден месец обемите на търговията на дребно в България намаляват, показва статистиката на Евростат за април. Данните обаче показват забавянето на спада – през април понижението беше в рамките на 1,2 на сто, докато за април понижението е от 0,4 на сто на месечна база.

Спрямо април 2013 година обаче има увеличение от 2,4%. На годишна база данните показват тенденция на забавяне на ръста – през април обемите в сектора се повишиха с 9,3%, а през март – с 5,6%.

Като цяло в ЕС търговията на дребно се стабилизира. От началото на годината статистиката отчита непрекъснат ръст както на месечна, така и на годишна база.

През април обемите в сектора се повишават с 0,4% на месечна база и с 2,4% на годишна. През март обемите в търговията на дребно се повишиха с минималните 0,1% спрямо февруари. Спрямо март 2013 година обаче увеличението беше в рамките на 1%.

Най-сериозно е увеличението на обемите при продажбите на стоки от групите „Храни, напитки и тютюневи изделия“ – 1,2%. При нехранителните стоки няма промяна, а при търговията с автомобилни горива има спад от 1%, става ясно още от изчисленията на Евростат.

Най-значителен ръст на обемите на месечна база записват Латвия (2,5%), Великобритания (2,1%), както и Естония, Франция и Словения (по 1,4%). На обратния полюс се нарежда Румъния (-3,2%), Малта (-2,6%), Германия и Португалия (по -0,9%).

На годишна база обемите в търговията на дребно с нехранителни стоки в ЕС растат с 4%, докато при храните, напитките и тютюневите изделия увеличението е от 3,2 на сто. На годишна база има ръст и при обемите при търговията с автомобилни горива – с 0,6 на сто.

✓ **Задължителните пенсионни програми в България не постигат целите си**

Само първият стълб на пенсионната система не е в състояние да осигури стандарта на живот на човек след излизането му от активна възраст

Демографската криза, намаляващото население, растящият брой пенсионери и все още ниският дял на допълнително осигурените са сред най-сериозните предизвикателства пред пенсионната система и дружествата, които оперират в нея. Тези проблеми изтъкнаха на преден план от УниКредит Булбанк и Алианц България Холдинг по време на семинар, посветен на пенсионните фондове.

Само 12% от населението на България в трудоспособна възраст се осигурява в третия стълб на пенсионната система. Става дума за 590 хил. души, които са инвестирали средства за допълнително доброволно пенсионно осигуряване (ДДПО). 3,3 млн. души, или 69% от хората в трудоспособна възраст имат партии в универсален пенсионен фонд (УПФ). 262 хил. пък са осигурените в професионалните пенсионни фондове (ППФ), или 5% от трудоспособното население, показват данни на Комисията за финансов надзор (КФН).

В България едва около 11,3% от финансовите активи на домакинствата са вложени в пенсионни фондове, докато в САЩ този показател е двойно по-голям – 23,96%, представи данни София Христова, изпълнителен директор на пенсионно осигурително дружество (ПОД) Алианц България.

В САЩ депозитите и акциите си поделят, съответно 15% и 16%, докато в България в края на 2011 г. това съотношение е 73,6% към 3% и остава почти без изменение през последните 10 години. Все пак за този период делът на пенсионните фондове във финансите на домакинствата е нараснал от 2% през 2001 г. до 11,3% през 2011 г.

„Целите на задължителните пенсионни програми в България не са постигнати към този момент, а именно – заместването на дохода при пенсиониране да осигури съответствие с постигнатия стандарт на живот през активната възраст и да се избягва изпадане под прага на бедност“, коментира Цветанка Минчева, директор "Банкиране на дребно" в УниКредит Булбанк.

Към 31 март 2014 г. активите на всички фондове за ДПО са 7,24 млрд. лв. УПФ пък постигнаха доходност от 4,7% за 2013 г., а доброволните пенсионни фондове - 6,4%.

„Лихвите по депозитите в България намаляват през последните 2-3 години, както и в цяла Европа. Тенденцията ще продължи, което даде тласък на търсенето на по-дългосрочни продукти, предлагани от застрахователните и пенсионните дружества“, сподели Пламен Ялъмов, председател на изпълнителния комитет на Алианц България Холдинг.

„Клиентът може да диверсифицира своите инвестиции, тъй като банките обикновено предлагат краткосрочни продукти. Например, депозити над 5 години са рядко срещано явление. Застрахователите и осигурителите предоставят дългосрочните решения“, добави Ялъмов.

„Доброволното осигуряване беше създадено, за да намали тежестта на първия стълб, като същевременно се позволи на работодателите също да осигурят средства за работещите след пенсия“, посочи София Христова като аргумент срещу критиците, според които вторият и третият стълб на пенсионната система намаляват възможностите на държавното обществено осигуряване.

„Първият стълб не е в състояние да осигури стандарта на живот, необходим за нормалния живот на човек след излизането му от активна възраст“, продължи директорът на ПОД Алианц. „Хората започват да мислят активно за спестявания за пенсия около своята 50-годишнина. Много малък е броят на хората между 20 и 24 г., които мислят за ранно пенсиониране. Времето обаче е основният фактор.“

„Според Кодекса за социалното осигуряване от 2017 г. размерът на вноската за втория стълб на пенсионната система ще нарасне от сегашните 5% на 7%. Вноската обаче е твърде ниска“, каза Христова относно размера на вноската в УПФ за родените след 31 декември 1959 г. „Мисли се в посока увеличаване на осигурителната вноска. Факт е, че тръгнахме от много ниска вноска от 2%, но впоследствие бе увеличена на 5%. Дори и при 5% в продължение на 20-30 години може да се стигне до един заместващ доход от 20%.“

За региона на Централна и Източна Европа работещите с висок доход при пенсиониране получават средно по 63% от размера на трудовото си възнаграждение след пенсиониране. Най-нисък е този показател в Чехия – 31%, а България се нарежда на второ място с 53% от заместване на дохода, получаван преди пенсия. За сравнение – работещите в Унгария след пенсиониране получават близо 82% от заплатата си. Целта на българските пенсионни дружества е българинът да получава 70-80% от трудовото си възнаграждение след пенсия.